

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/120/2020
Identifikačné číslo spisu: 8114222843
Dátum vydania rozhodnutia: 13.07.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8114222843.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: S. Ž., nar. XX.X.XXXX, Ž., K. XXXX/X, proti žalovaným: 1/ S. Š., nar. XX.X.XXXX, W. Š. XXX, 2/ S. Š., nar. X.XX.XXXX, W. Š. XXX, obom právne zastúpeným JUDr. Jozefom Karabašom, advokátom so sídlom v Sabinove, Ružová 10, IČO: 42 029 759, o nahradenie prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu, v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 297/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2019 sp. zn. 15 Co 22/2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie o d m i e t a.
Žalovaným v 1/ a 2/ rade priznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania zo dňa 21.8.2018 a zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala nahradenia vyhlásenia vôle žalovaných 1/ a 2/ ako predávajúcich, že uzatvárajú kúpnu zmluvu so žalobkyňou ako kupujúcou o predaji spoluvlastníckeho podielu vo výške 9/100 na nehnuteľnosť evidovanú v katastri nehnuteľnosti ako parcelu registra E pod č. 138/511-orná pôda o výmere 11 316 m² nachádzajúcu sa v kat. úz. W. Š. a evidovanú na LV č. XXX. Žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyňi v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9 C 21/2013 sa viedlo konanie, v ktorom žalobkyňa, v rovnakom procesnom postavení ako v predmetnom konaní sa domáhala voči žalovaným, taktiež v rovnakom procesnom postavení ako v predmetnom konaní, nahradenia prejavu vôle s uzatvorením kúpnej zmluvy týkajúcej sa predaja spoluvlastníckeho podielu vo výške 9/100 na parcele registra E č. 138/511 - orná pôda o výmere 11 316 m², evidovanej na LV č. XXX kat. úz. W. Š.. Žaloba žalobkyne vo veci 9 C 21/2013 bola rozsudkom zo dňa 19.12.2013 zamietnutá a toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 18 Co 81/2014-134 z 13.5.2015. Zo spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9 C 21/2013 bolo zistené, že dňa 16.8.2011 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi predávajúcou S. G. a kupujúcimi - žalovanými 1/ a 2/, ktorej predmetom bol spoluvlastnícky podiel v rozsahu 9/100 na parcele registra E č. 138/511 - orná pôda o výmere 11 316 m², zapísanej na LV č. XXX kat. úz. W. Š.. Predávajúca S. G. bola spoluvlastníčkou k predmetnej parcele zapísanej pod B5 v podiele 1/10. Kúpna cena bola dohodnutá

na sumu 7 129,08 EUR. Pred uzavretím kúpnej zmluvy, a to listom zo dňa 16.4.2011 navrhla S. G. odkúpenie svojho spoluvlastníckeho podielu ostatným evidovaným spoluvlastníkom, vrátane žalobkyne v predmetnom konaní S. Ž.. Urobila tak v súlade s ustanovením § 140 Občianskeho zákonníka. Ponuka na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu na parcele KN E č. 138/511 bola za kúpnu cenu 7 EUR/1 m². V ponukovom liste na odkúpenie spoluvlastníckeho podielu S. G. bolo zároveň uvedené, že v prípade, ak sa spoluvlastníci rozhodnú využiť zákonné právo a s ponukou súhlasia, trvá na tom, aby v termíne do 28.4.2011 s ňou uzavreli kúpnu zmluvu a zároveň zaplatili kúpnu cenu. Ponuka bola podpísaná I. G., ktorý bol na to oprávnený na základe generálnej plnej moci zo dňa 5.12.2010. Na ponuku S. G. reagovala žalobkyňa listom zo dňa 02.06.2011, v ktorom potvrdila prijatie ponuky, teda využila svoje zákonné predkupné právo k ponúkaným spoluvlastníckym podielom, okrem iného aj na parcele KN E č. 13 8/511. O trovách strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnej žalobkyne v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo 17. októbra 2019 sp. zn. 15 Co 22/2019 potvrdil v zamietajúcej časti rozsudok prvostupňového súdu a žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, pričom počas dovolacieho konania advokát žalobkyne oznámil dovolaciemu súdu a žalobkyne ukončenie právneho zastúpenia žalobkyne.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a musí byť spísané advokátom (vid' § 429 ods. 1 CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Zastúpenie dovolateľa advokátom v dovolaní je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená počas celej doby dovolacieho konania; jej nedostatok musí byť odstránený v prípade ak takáto situácia nastane. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

8. Najvyšší súd vyzval žalobkyňu, aby v dodatočnej lehote doručila súdu plnomocenstvo na zastupovanie v dovolacom konaní, čo však žalobkyňa napriek výzve dovolacieho súdu, ktorá jej bola doručená, neurobila a plnomocenstvo súdu nedoručila.

9. Žalobkyňa bola v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2019 sp. zn. 15 Co 22/2019 riadne poučená podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1).

10. Vzhľadom na to, že v danej veci dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, dovolací súd ho nad rámec svojej povinnosti (§ 436 ods. 1 CSP) vyzval na odstránenie nedostatkov podania, predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ho o nutnosti zastúpenia v dovolacom konaní advokátom.

11. Pretože v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e/ CSP pre nespĺnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, nakoľko dovolateľ v konaní nebol zastúpený advokátom. Následkom nespĺnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.